And if it is so, let him answer him, etc.

– איתא לישני ליה ¹

OVERVIEW

- פירוש החזו להקרבה במתנות כהונה איתא ממונו לרבי יוסי הגלילי אפילו במתנות כהונה בחזו להקרבה פירוש The explanation (of the s'מְשׁבוֹ question, and in particular of) the phrase 'ואם איתא' is; if it is so, that when the קרבן is alive it is considered the owner's money, according to מתנות כהונה which are fit to be offered as a יְרִבּוֹץ; קרבן ^{3} if this is true, then רבינא -

לישני ליה הא דרב נחמן אמר רבה בר אבוה כרבנן -

Should have answered רבא , that the interpretation of רבה בר אבוה (that we can only be discussing a בכור בזה"ז is according to the ריה"ג who argue with ריה"ג and maintain that קק"ל (which are ממון בעלים) are not ממון בעלים. The reason this should have been the answer instead of the given answer (that ריה"ג is discussing a בכור בחו"ל is -

דממה נפשך⁴ לא הוי כרבי יוסי הגלילי -

for in any event, ריה"ג cannot be in accordance with ריה"ג. This concludes the explanation of the question 'ואם איתא כו'.

² When the term פירוש is used, it (usually) means that there is some difficulty in the apparent reading of the text; or that the interpretation is not what one may have assumed. It is possible that in חוספות text the words 'דכי אמר וכו' למרנות מחים did not appear, therefore תוספות explains what is meant by אירא [Alternately מחים may have had the same text as we have, but wants to emphasize that ממונו הוא מחים refers specifically to מתנות כהנוה דחזי להקרבה (he only does not follow מקשן): The main difficulty would seem to be how can the מקשן ask that we should answer that רבינא (and certainly with the רבנון): It is this difficulty that חוספות addresses.

 $^{^{1}}$ This תוספות should be studied in conjunction with the previous תוספות.

See previous תוספות ד"ה תוספות that the מדייק was מדייק from the s'תרצן answer ריה"ג מחיים, that ד"ה מקשן, that ממון בעלים answer ריה"ג מחיים even the ממון בעלים מרפים (the ממון בעלים even when it is ממון בעלים.

⁴ It is possible that ר"נ (who maintains that בכור ב בזה"ז (who maintains that ממון בעלים is considered ממון בנור בזה"ז [see later in this בכור]). Therefore ממון גבוה says ממה נפשך אמ"ה בכור המחות whether or not ריה"ג (הרספות הכמים, however he certainly cannot agree with אמ"ה. See אמ"ה אמ"ה אמ"ה אמ"ה אמ"ה ממון גבוה הכמים אותר בעודה הכמים אותר ביד המחות אמ"ה ממון בעלים וועד המחות אמ"ה אמ"ה אמ"ה אמ"ה ממון בעלים וועד המחות אמ"ה בעוד המחות אמ"ה ממון בעלים וועד המחות אמ"ה אמ"ה אמ"ה אמ"ה בעוד המחות אמ"ה בעוד המחות אמ"ה אמ"ה בעוד המחות אמון בעלים וועד המחות אמ"ה בעוד המחות אמ"ה בעוד המחות המחות אמ"ה בעוד המחות אמ"ה בעוד המחות המ

 $^{^{5}}$ If we assume the s' תרצן view that ריה"ג maintains that the ממנות כהונה of "קק"ל which are מחנות are ממון בעלים are מחנות, then obviously the מחנות should be permitted to sell the בכור even. בזמן הבית There is no way in

תוספות anticipates a difficulty:

ולפי סברא זו לא יהיה אמת הא דמשמע לקמן בסוף הפרה (דף נג,ב ושם) הא אמת הא דמשמע לקמן בסוף הפרה (דף נג,ב ושם) And according to this logic of the קדע (that ד"ב follows the opinion of the רבנן; not of , ^{6} then, that which is indicated later in the end of פרק הפרה, will not be true. The גמרא there indicates -

דבכור לא הוי בכלל רעהו אפילו בזמן הזה

That even nowadays (after the הורבן הבית is not included in the term 'רעהו'.

תוספות explains how it is indicated in that גמרא that a בכור בזה"ז is not 'רעהו':

דפליגי אביי ורבא⁷ בשור ושור של פסולי המוקדשין שנגחו -

For רבא and רבא argue in the case where an ordinary ox and an ox of פסולי together gored a third ox ^{8} -

ופירש רבינו יהודאי גאון בבכור שור דלא פריק ליה -

And שור בכור שור explained that a שור פסולי המוקדשין refers to a בכור שור (that is a שור שור which is not redeemed ^{9} -

וכפירושו צריך לומר כמו שאפרש שם 10 בעזרת ה׳

And one must interpret שור פסולי המוקדשין as ר"י גאון interprets it, as I will explain there בעז"ה -

ומסתמא בימיהם פליגי"-

And it is assumed that אביי ורבא were arguing about a בכור שור in their days (in the time of ממון גבוה (בומן הזה]); and the implication is that it is ממון גבוה. However according to the argument of the מקשן follows the opinion of the ירבנן; the implication is -

- דבזמן הזה לכולא עלמא הוי ממון הדיוט

That nowadays everyone agrees (both ריה"ג and the רבנן that a ממון הדיוט is ממון הדיוט is ממון הדיוט and not ממון גבוה. This contradicts the ממון גבוה. This issue will be addressed later in this ...

which רבא מקשן can agree with our מקשן concludes that (once we see the exchange between רבא and cannot accept the answer of the תרצון) we cannot accept the answer of the תרצון (to reconcile the שיטה with the משנה of משנה (המקדש בחלקו with the משנה offer a different answer (as תוספות will shortly mention).

⁶ If we maintain as the מקשן suggests that רבנן is following the view of the רבנן, it is presumed that (even) the ממון בעלים is בכור בזה"ז and the ממון בעלים is בכור בזה"ז and the רבנן agree that a הייב בנזק"ן. Both ממון בעלים is considered ממון בעלים is בכור בזה"ז if it damaged someone, for this בכור בזה"ז is considered בכור מחוד is and not שור של הקדש is not considered ממון בעלים is not considered שור בזה"ז but rather שור של הקדש not will but rather שור עהו will but rather שור בעוד is mot considered שור רעהו

⁷ Our גירסא there is רבינא instead of רבא.

 $^{^{8}}$ The argument there consists of how much the שור של is required to pay. Both agree however that the שור פסולי is exempt from payment since it is not שור של הקדש but של .

 $^{^9}$ A קרבן means an ox which was designated as a קרבן, and became unfit to be brought as a בכור ^{9} A קרבן, and became unfit to be brought as a בכור ^{9} A קרבן, and became unfit to be eaten without בכור ^{9} S שור ^{9} B בעל מום ^{9} S שור ^{9} S שור ^{9} B מותר ^{9} S שור ^{9} S

 $^{^{10}}$ בד"ה שור ושור.

¹¹ See 'Thinking it over' # 2.

תוספות returns now to our גמרא; after the מקשן posed his question:

ומשני אלא מתנות כהונה שאני והכי גרס רבינו חננאל ורש"י לא גרס כן - ריה"ג And the אמרא ממרא answered that there is a different distinction between the rule of ריה"ג (that קק"ל are ממון בעלים and the משנה (which states קק"ל אינה מקודשת בחלקו אינה מקודשת (שמון בעלים and מחנים and מתנות כהונה between מתנות כהונה שאני) שורס ולאחר שחיטה are different from the אלא מתנות כהונה שאני) גורס is ר"ה אמרע (אלא מתנות כהונה קאמרת וכו' but rather (תוספות and מוספות) but rather רש"י. מתנות כהונה קאמרת וכו' but rather (תוספות and ר"ה and אורס)

According to this מסקנא we can reconcile our סוגיא with the אמרא in the end of פרק הפרה:

רבנן - ורבא לקמן כרבנן ורבא מלתיה דרב נחמן לא מיתוקמא אלא כרבי יוסי הגלילי ופלוגתא דאביי ורבא לקמן כרבנן - And now (that we are differentiating according to ריה"ג between מתנות כהונה be sold) can be בכור תם מבכור תם בסור שלים של לומון (that [only] "ריה"ג may a בכור תם be sold) can be established only according to "ריה"ג for he maintains that אביי ממון בעלים are חלות להקרבה (ראוי להקרבה and/or not ממון הדיוט is not ורבא וממון הדיוט is according to ורבא וממון גבוה (ממון גבוה is not ממון הדרוט המון והאוי להקרבה (who maintain that even the חלק הבעלים).

תוספות qualifies the position of the רבנן:

יראה ^{15} דדוקא מחיים הוי לרבנן ממון גבוה אפילו בעל מום דאסור בגיזה ועבודה ^{16} It would seem that only when the בכור is alive is it considered ממון גבוה according to the בעל מום is a בעל מום (and it is not רבנן at all [even ממון גבוה), nevertheless it is considered ממון גבוה since it is forbidden to shear it or to work with it -

- אבל לאחר שחיטה למה יחשב ממון גבוה ^{16} אפילו בזמן שבית המקדש קיים be considered ממון גבוה even when the בכור [בעל מום] is standing -

דהא אפילו לנכרי שרי להאכיל -

For one may even give a gentile to eat from the [בעל מום בכור מון דשין (בכורות דף לג,א) דאתקש בפרק כל פסולי המוקדשין (בכורות דף לג,א) דאתקש בפרק כל פסולי המוקדשין (בכורות דף לג,א)

ריה"ג is referring to the חלק הבעלים when he says that קק"ל is ממון בעלים but not to the מתנות משנה. The משנה of ממון בעלים is referring to the ממון מתנות כהונה is referring to the ממון בעלים ממון בעלים. Therefore a בכור which is בכור ממון ממון is not בעלים (if it is בעלים as it is בעלים)

¹³ The ממון גבוה maintain that 'קק" (including [בעל מום) are always ממון גבוה; even the מלק הבעלים) הלק (since that is their ממון גבוה even גבוה (ממון גבוה agrees that it is מתנות כהונה).

¹⁴ Others are 'גורס 'ונראה'.

¹⁵ See 'Thinking it over # 3.

¹⁶ See previous תוספות ד"ה ומחיים footnote # 3.

¹⁷ In ברים (ראה) דברים the פסוק states concerning a בכור that יחדו כצי והטהור הטמא והטהור הטמא. Just as a צבי ואיל שני הטמא והטהור הטמא והטהור יחדו כצי וכאיל so too a בכור so too a.

As it is stated in a בריתא in פרק כל פסולי המוקדשין; for the בכור is likened to a deer and a hart. ^{18}

SUMMARY

The question of the מקשן is if we assume that ריה"ג maintains that מחנות פעפה פעפה מתנות כהונה מחנות מון בעלים are מתנות כהונה then obviously he disagrees with "ר"ג; why should רבינא and discuss the issue of ריה"ג. The conclusion is that רבינא maintains that only the are ממון בעלים ממון בעלים [and therefore ממון בעלים is in agreement (only) with ממון גבוה ממון גבוה בכור בעל מום בכור בעל מום אחיטה even if he is בעלים ממון בעלים ממון בעלים ממון בעלים ממון בעלים ובכור בעל מום אחיטה שחיטה even if he is בעל מום אחיטה ממון בעלים ממון בעלים ממון בעלים ובכור בעל מום אחיטה שחיטה even ודיה פעלים ממון בעלים ממון בעלים ובכור בעל מום אחיטה פעלים מון בעלים ובעלים ובעלים מון בעלים ובעלים מון בעלים ובעלים בעלים מון בעלים ובעלים בעלים מון בעלים מון בעלים מון בעלים ובעלים בעלים בעלים מון בעלים ובעלים בעלים מון בעלים בעלי

THINKING IT OVER

- 1. It seems evident from the exchange between רבא and רבינא is according to ריה"ג. However how did רבינא surmise that ריה"ג agrees with ריה"ג? Why did they not (just) say that ר"נ is according to the רבינץ?!
- 2. תוספות maintains that according to the מקשן there will be a contradiction between our ממון בעלים (where the רבנן maintain [according to "ר"ן that וו נמרא (ממון בעלים is בכור בזה") that וו נמרא (ממון גבוה in גמרא בקה (which maintains that it is ממון גבוה). To bolster this contradiction תוספות mentions that the מחלוקת there is presumably ומסתמא (בימיהם פליגי' Seemingly the contradiction would be valid even if the אור בימיהם פליגי' המוקדשין בעלים וו שור פסולי המוקדשין (בעל מום בימיהם פליגי), which is not אהקרבה (בעלים צלים בעלים the ed to mention that בימיהם פליגי וומסתמא בימיהם פליגי וו אור פסולי הפון בעלים וו בעלים וו בימיהם פליגי וו בעלים וו בימיהם פליגי וו בימיהם בימיהם פליגי וו בימיהם בימים בימיהם בימים בי
- 3. תוספות states that a בכור מחיים is considered ממון גבוה (according to the רבנן), for it is אסורין בגיזה ובעבודה ^{22} Seemingly all פסולי המקודשין are אסורין בגיזה ובעבודה and nevertheless they are ממון בעלים. Why is a בכור considered ממון גבוה (just) because it is אסור בגיזה ובעבודה ^{23} !

 $^{^{18}}$ ר"ע interprets this פסוק as follows; כצבי וכאיל מה צבי ואיל מותר לעובדי כוכבים אף פסולין מותר לעובדי כוכבים.

¹⁹ According to the ממון גבוה are ממון גבוה (both לאחר שחיטה) even if they are not ראוי להקרבה (like a לאחר שחיטה). The only exception is a בכור בעל מום משנשחט (and בכור בהו"ל. According to בכור בזה"ז is always ממון גבוה and the ממון בעלים except where it is not ראוי להקרבה.

²⁰ See footnote # 11.

²¹ See אמ"ה footnote # 103.

²² See footnote # 15.

 $^{^{23}}$ See בל"י אות שסה בד"ה ובמה.